

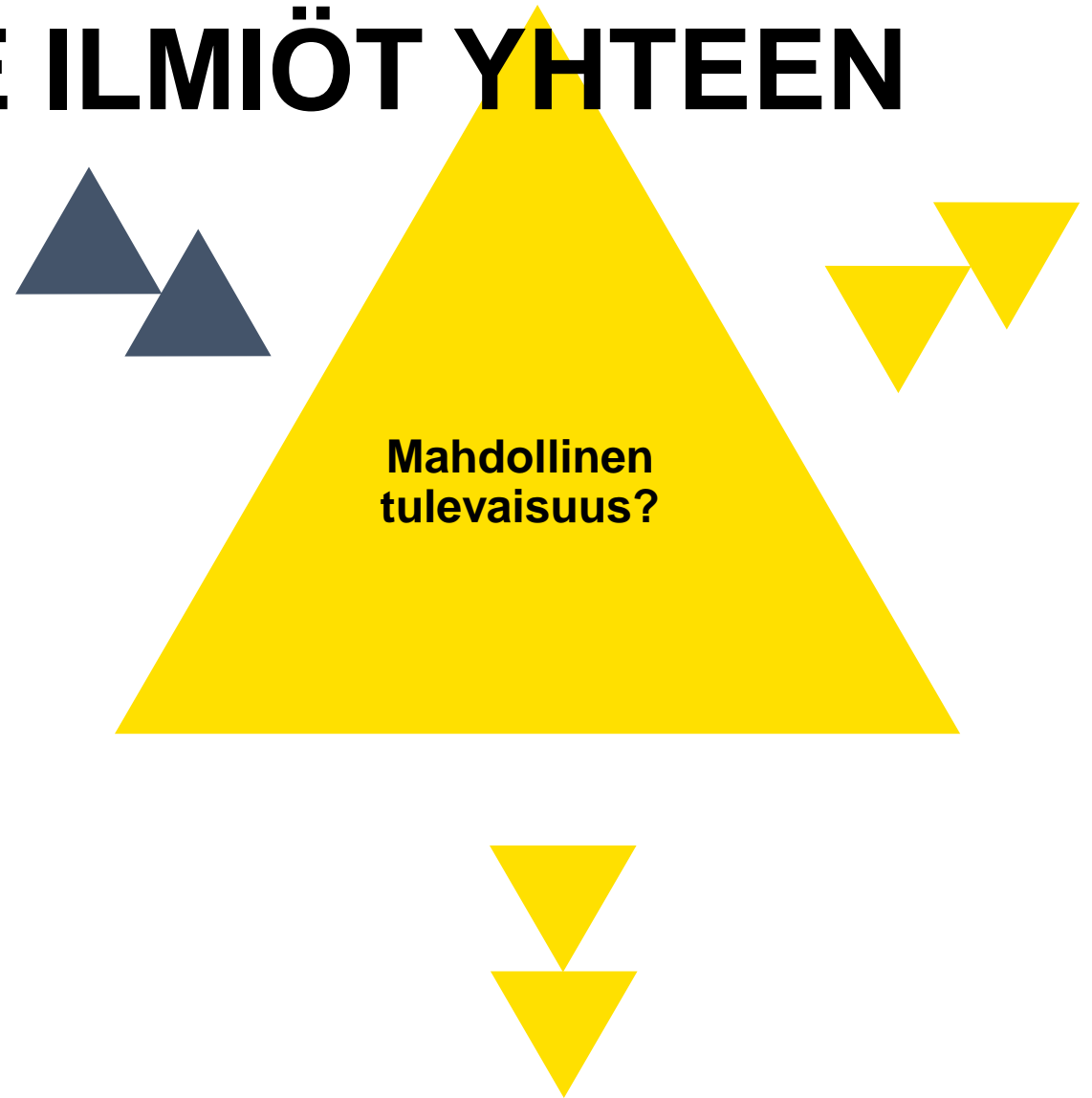
Kestävä talous rakennetaan kysymällä oikeita kysymyksiä

Professori Lassi Linnanen

Mikkelin Akatemia 13.01.2024

MONIKRIISI KYTKEE ILMIÖT YHTEEN

1. Miksi fossiilisten polttoaineiden käyttö ei vähene?
2. Miksi systemaattinen elonkirjon tuhonta jatkuu?
3. Miksi taloudellinen epätasa-arvo on karkaamassa käsistä?
4. Miksi tiedevastainen populismi valtavirtaistuu?

PAINOLASTI MENNEESTÄ: EMME MUODOSTA OIKEAA TILANNEKUVAA

1. Miksi kasvuriippuvuus ohjaa yhteiskuntia?
2. Miksi uponneet kustannukset lukitsevat muutospolut?
3. Miksi avoin pääsy yhteisresursseihin (maa, vesi, ilma) on aivan liian helppoa?

Mikä sitten on oikea tilannekuva?

1. Irtikytkennän illuusio
2. Hankaluusharha
3. Jatkuvuusharha

Irtikytkenän illuusio

- Kuvitelma siitä, että pystymme samanaikaisesti kasvattamaan taloutta ja pienentämään ympäristön kuormitusta globaalissa mittakaavassa
- Kestävyyismurrosten hallittu toteutus edellyttää rajua kasvua niillä toimialoilla, jotka ratkaisevat asioita, ja rajua supistumista tai toiminnan kertakaikkista lopettamista niillä toimialoilla, jotka ovat haitallisia
- Bruttokansantuotteen tilalle realistisempia hyvinvoinnin mittareita päätöksenteon ohjaajiksi

Hankaluusharha

- Hankaluusharhassa kestävyysmurros nähdään toisiinsa arvaamattomasti kytkeytyvien haasteiden hankalana kimppuna
- Tarvitsemme jaettuja kokemuksia siitä, että kestävyys tarkoittaa entistä helpompaa, mukavampaa ja toimivampaa ympäristöä
 - Energiamurros
 - Planetaarinen terveys
 - Siirtymä kasvisproteiineihin

Jatkuvuusharha

- Jatkuvuusharhassa rakennamme huomista eilisen saumattomaksi jatkumoksi, emmekä osaa kuvitella radikaalisti muunlaisia tulevaisuuksia
- Tarvitsemme tulevaisuustietoisuuden vahvistamista
 - Ymmärrys vaihtoehtoisista tulevaisuuksista
 - Toimijuus muutosten edessä
 - Kyky systemiseen ajatteluun
 - Huolenpito toisista

KESTÄVÄN TALOUDEN OIKEITA KYSYMYKSIÄ

1. Kuinka suureksi talous voi lihoa?
2. Kuka saa kuinka paljon, ja miksi?
3. Miten saamme riittävästi aikaan sillä, mitä meillä jo on?

Yhteiskunnallinen keskustelu keinona

- Kestävyyssurrosten esteenä on hidasteita ja harhapoluille ohjaavia suuntaviittoja, joista on nyt päästettävä irti _nopeasti_
- Vakaassa toimintaympäristössä päätöksenteon rutiinit auttavat toimimaan tehokkaasti, mutta murrosvaiheessa on irtauduttava vanhasta, jotta voidaan ratkaista uudenlaisia haasteita
- Tarvitsemme uudenlaista tietoa sekä uudenlaisia tiedontuotannon ja soveltamisen tapoja
- Eri toimijoita aidosti kuuntelevan yhteisen keskustelun perustaksi tarvitaan monitieteistä ja laaja-alaista tutkittua tietoa

